Syllabusi për lëndën: Krimi i organizuar

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	**Fakulteti Juridik**
Titulli i lëndës:	**Krimi i organizuar**
Niveli:	**Bachelor**
Statusi lëndës:	**Zgjedhore**
Viti i studimeve:	**Viti III, Semestri V**
Numri i orëve në javë:	**2+1**
Vlera në kredi – ECTS:	**5**
Koha / lokacioni:	**E marte, ora: 9.00-11.00 dhe 11.00-13.00.**
Viti akademik	**2016/2017**
Mësimëdhënësi i lëndës:	**Dr.sc.Rexhep Gashi, profesor i rregullt**
Detajet kontaktuese:	**Email: rexhep.gashi@uni-pr.edu**
Përshkrimi i lëndës	Lënda e studimit të Krimit të organizuar ka të bëjë me paraqitjen dhe trajtimin shkencor të problemeve esenciale që kanë të bëjnë me krimit e organizuar dhe grupin kriminal të organizaur në shoqërinë bashkëkohore. Në kuadër të kësaj lënde mësimore analizohen njësitë themelore për studentë si janë: Kuptimi dhe lënda e studimit të Krimit të organizuar; kuptimi dhe veçoritë e krimt të organizuar dhe grupit kriminal të organizuar; teoritë mbi krimin e organizuar; organizatat kriminale në shoqërinë bashkëkohore dhe aktiviteti i tyre kriminal; format e manifestimit të krimit të organizuar; faktorët e paraitjes së krimit të organizuar; luftimi dhe parandalimi i krimit të organizuar etj.
Qëllimet e lëndës:	Kjo lëndë mësimore ka për qëllim përgatitjen dhe aftësimin e studentëve, si jurist të ardhshëm, e sidomos të atyre që punojnë në organet e judikaturës penale dhe organet e tjera shtetrore që t'i përdorin me sukses njohuritë e fituara në fushën e Krimit të organizuar që kanë të bëjnë me veçoritë juridiko-penale, kriminologjike si dhe ato të parandalimit dhe luftimit të kësaj forme të kriminalitetit, gjithnjë me qëllim të luftimit dhe parandalimit të suksesshëm të tij.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të studimit të kësaj lënde, studenti do të jetë në gjendje që:

	1. Të jetë i kompletuar me njohurit themelore të lëndës së Krimit të organizuar; 2. Të përcjellë dhe krahasojë rezultatet e arritura shkencore në fushën e Krimit të organizuar dhe të përdorë këto rezultate në procesin e luftimit dhe parandalimit të suksesshëm të tij; 3. Të kuptojë dhe përshkruaj me sukses nocionet themelore që kanë të bëjnë me karakteristikat, format, shkaqet dhe masat e mjetet për parandalimin dhe luftimin e krimit të organizuar; 4. Të zbatojë njohuritë dhe rezultatet e shkencës së Krimit të organizuar në praktikën e luftimit dhe parandalimit të suksesshëm të kësaj forme të kriminalitetit.

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	**Orë**	**Ditë/javë**	**Gjithësej**
Ligjërata	2	javë	2
Ushtrime teorike/laboratorike	1	javë	1
Punë praktike	-	-	-
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	javë	2
Ushtrime në teren	-	-	-
Kollokfiume,seminare	2	javë	2
Detyra të shtëpisë	-	-	-
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	javë	2
Përgaditja përfundimtare për provim	2	javë	2
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	javë	1
Projektet,prezentimet ,etj	2	javë	2
Totali	**14**	**javë**	**14**

Metodologjia e mësimëdhënies:	Metodologjia e mësimdhënies do të përfshijë: **-Ligjërata interaktive:** - Në pjesën më të madhe të kohës do të organizohen ligjërata interaktive**,** që d.m.th. se përveç ligjërimit nga ana e mësimdhënësit, kyçen edhe studentët, qoftë duke

	pyetur apo edhe duke diskutuar dhe këmbyer mendimet e tyre lidhur me çështjet tematike që janë objekt i ligjëratës. - **Punimet seminarike:** Studentët do të kenë mundësi të përcaktohen për ndonjë temë apo punim seminarik, ku para fillimit të punës së tyre, atyre u ofrohen udhëzimet elementare lidhur me hartimin e punimeve të tilla, dhe pas përfundimit të tyre ata kanë mundësi të prezantimit para studentëve të tjerë të rezultateve të punimeve të këtilla, ku edhe do të zhvillohen debate lidhur me temat e trajtuara. - **Ndarja në grupe të vogla të studentëve:** Do të bëhet përpjekje në aplikimin e punës grupore me studentë, ku ata ndahen në grupe të vogla me qëllim të debatimit dhe kyçjes së këtyre grupeve në trajtimin e temave të ndryshme që do të jenë objekt i ligjërimit. - **Zbatimi i metodave bashkëkohore të ligjërimit:** Gjatë punës me studentë do të përdoren metoda dhe teknika të tjera dhe bashkëkohore të ligjërimit të cilat do të jenë në funksion të shpjegimit të problemeve themelore të krimit të organizuar në mënyrë që studentët të kenë mundësi të kyçen pa probleme në nxënien dhe përvetësimin e materies që është objekt trajtimi.
Metodat e vlerësimit:	*Vlerësimi i studentëve bazohet në format e fitimit të pikëve të shprehura në % si vijon:* -Vlerësimi i parë intermediar……………….20% -Vlerësimi i dytë intermediar…………….....15% - Punimi seminarik…………………………10% -Vijimi i rregullt dhe pjesëmarrja aktive….…5% -Provimi final……………………………….50% -Totali………………………………….…..100% **Përshkrimi i sistemit të notimit:**

Nota	ECTS nota	Pike	Përkufizimi
10	A	91–100 %	**SHKËLQYESHËM**- njohuri të shkëlqyeshme me vetëm disa gabime minore
9	B	81 – 90 %	**SHUMË MIRË** – mbi mesatare standarde,por me disa gabime
8	C	71 – 80 %	**MIRË** – rezultat në përgjithësi i mire me disa gabime që vërehen

	7	D	61 – 70 %	**KËNAQSHËM** – mire, por me mjaft gabime
	6	E	51 – 60 %	**MJAFTON** – rezultatet plotësojnë kriteret minimale
	5*	FX	40 – 50 %	**DOBËT**– kërkohet edhe pak punë nga studenti për të fituar kreditë
	5	F	00 - 39 %	**DOBËT** – kërkohet shumë punë për të fituar kredi

Literatura	
Literatura bazë:	Dr.Rexhep Gashi, *Krimi i organizuar (Ligjërata të autorizuara),* Prishtinë, 2014; M.Lyman, G.Potter: *Organized Crime (fifth edition),* USA, 2011. H.Abadinsky: *Organized Crime (tenth edition),* 2013. Dj. Ignjatović, Milan Škulić: *Organizovani kriminalitet,* Beograd, 2012.
Literatura shtesë:	-**Albanese, J. S., Das, D.K., Verma**, A.: *Organized crime (world perspectives***),** New Jersey, 2003. -**Albanese, J.S.,** *Transnational Crime and the 21st Century (Criminal Enterprise, Corruption and Opportunity),* Oxford University Press, New York-Oxford, 2011. -**Barnes, H.E., and Teeters, N.K**.: *New Horizons in Criminology (The American Crime Problem),* Prentice-Hall, INC, New York, 1945. -**Behan, T.:** *The Camorra,* London-New York, 1996. -**Bošković, M.:** *Transnacionalni organizovani kriminalitet*, Policijska Akademija, Beograd, 2003. -**Booth, M.,** *The Triads (The Growing Global Threat from the Chinese Criminal Societies),* St. Martin's Press, New York, 1990. -**Carrabine, E., etc.:** *Criminology (A sociological introduction),* London-New York, 2005. -**Dickie, J.:** *La Cosa Nostra (A History of the Sicilian Mafia*), Përkthim shqip, Besa, Tiranë, 2007. -**Devito, C.,** *The Encyclopedia of International Organized Crime*, Carlo DeVito, 2005. -*Encyclopedia of Crime and Punishment*, David Levinson (editor), Sage Publications, Thousand Oaks- London-New Delhi, Volume 3, 2002. -**Gashi, R.:** *Disa veçori kriminologjike dhe viktimologjike të dhunimeve seksuale gjatë fazës së luftës në Kosovë***,** E drejta, nr.1-2, Prishtinë, 2003. -**Gashi, R.:** *Parandalimi dhe luftimi i krimit të organizuar sipas legjislacionit penal të Kosovës*, E drejta, nr.2, Prishtinë, 2010.

-**Gashi, R.:** *Corruption and its prevention pursuant to legislation of the Republic of Kosovo,* SEEU Review, Vol.6, No.2, Tetovo, 2010.

-**Gashi, R.:** *Trafikimi me njerëz në Kosovë në periudhën e pasluftës,* E drejta, nr.3-4, Prishtinë, 2011.

-**Gunaratna, R.:** *Inside Al Qaeda (Global Network of Terror),* Columbia University Press, New York, 2002.

-**Gambeta, D.,** *The Sicilian Mafia (The Business of Private Protection),* Harward University Press, Cambridge-Massachusetts-London, 1993.

-**Halili, R**.: *Kriminologjia,* Prishtinë, 2011.

-**Hess, H.:** *Mafia & Mafiosi (Origin, Power and Myth),* New York University Press, Washington Square, New York, 1996.

- **Hill, P.B.E**.: *The Japanese Mafia (Yakuza, Law, and the State),* Oxford University Press, 2003.

-**Lyman, M. D., Potter, G. W**.: *Organized Crime,* second edition, Prentice Hall, New Jersey, 2000.

-**Latifi, V.:** *Kriminalistika (zbulimi dhe të provuarit e krimit*), Prishtinë, 2014.

-**McLaughlin, E., Muncie, J.:** *The Sage Dictionary of Criminology,* London- Thousand Oaks-New Delhi, 2001.

-*Organized Crime in Europe (Concepts, Patterns and Control Policies in the European Union and Beyond*)**,** Edited by: Cyrille Fijnaut and Letizia Paoli, Springer, The Netherlands, 2006.

-**Poda, Z.:** *Krimi i organizuar,* Shtëpia botuese e librit universitar, Tiranë, 1998.

-**Petrović, B., Dobovšek, B**.: *Mreže organizoranog kriminaliteta,* Sarajevo, 2007.

-**Pileggi, N.:** *Wise Guy (Life in a Mafia Family),* Pocket Books, New York-London-Toronto-Sydney, Tokyo-Singapore, 1985.

- **Puzio, M.:** *The Godfather,* New American Library, USA, 2002.

- **Rijken, C.:** *Trafficking in Persons (Prosecution from a European Perspective*), T.M.C. Asser Press, The Hague, 2003, fq. 54.

-**Salihu, I.:** *E drejta penale, pjesa e posaçme,* Prishtinë, 2014.

-**Salihu, I., Zhitija H., Hasani, F.:** *Komentari i Kodit Penal të Republikës së Kosovës,* Prishtinë,

	2014. -**Sifakis, C.:** *The Mafia Encyclopedia*, third edition, New York, 2005. -**Sačić, Ž.:** *Organizirani kriminal (metode suzbijanja*), Informator, Zagreb, 2001. -**Stessens, G.:** *Money Laundering (A New International Law Enforcement Model),* Cambridge University Press, 2000. -**Varese, F.:** *The Russian Mafia (Private Protection in a new market Economy*)*,* Oxford University Press, 2001. -*Kodi Penal i Republikës së Kosovës*, Prishtinë, 2013. -*Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Kosovës*, Prishtinë, 2013. -*Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër trafikut të paligjshëm të drogave dehëse dhe lëndëve psikotrope*, 1988. -*Konventa e Këshillit të Evropës për masat kundër trafikimit të qenieve njerëzore*, Varshavë, 2005. -Ligji nr.03/L-196 *"Për parandalimin e shpërlarjes së parave dhe financimit të terrorizmit",* Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, nr.85, Prishtinë, 2010. -Ligji nr.10192, datë 3.12.2009 "*Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë",* Tiranë, 2009. -*Ligji nr.04/L-218 "Për parandalimin dhe luftimin e trafikimit me njerëz dhe mbrojtja e viktimave të trafikimit"*, Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, nr.34, Prishtinë, 2013. -*Ligji nr.04/L-140 "Për kompetencat e zgjeruara për konfiskimin e pasurisë së përfituar me vepër penale",* Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës, nr.5, Prishtinë, 2013. -*Raporti mbi gjendjen e krimit të organizuar dhe krimit ekonomik në Evropën Juglindore*, Projekti rajonal CARPO, versioni shqip, Këshilli i Evropës, Starsburg, 2006. -Rregullorja e UNMIK-ut nr.2001/04 "*Mbi ndalimin e trafikimit me njerëz*". -Rregullorja e UNMIK-ut nr.2001/22 "*Mbi masat kundër kriminalitetit të organizuar".* -*Strategjia shtetërore e Republikës së Kosovës kundër krimit të organizuar dhe plani i veprimit*

	2009-2012, Prishtinë, 2009. -*Strategjia shtetërore e Republikës së Kosovës kundër drogave dhe plani i veprimit 2009-2012*, Prishtinë, 2009. -*United Nations Convention against Transnational Organized Crime*, General Assembly Resolution 55/25 of 15 November 2000.

Plani i dizejnuar i mësimit:	
Java	**Ligjerata që do të zhvillohet**
Java e parë:	- Kuptimi, lënda dhe metodat e studimit të Krimit të organizuar; - Kuptimi dhe lënda e Krimit të organizuar - Metodologjia dhe metodat e studimit të Krimit të organizuar - Kuptimi dhe llojet e metodave të studimit të Krimit të organizuar; - Metoda e studimit të rasteve individuale; - Metoda klinike - Metoda e vrojtimit - Metoda e anketës dhe intervistës - Metodat statistikore - Evidencat statistikore mbi Krimin e organizuar
Java e dytë:	- Kuptimi dhe veçoritë themelore të krimit të organizuar dhe të grupit kriminal të organizuar - Nocioni i krimit të organizuar dhe i grupit kriminal të organizuar në përmasa ndërkombëtare - Nocioni i krimit të organizuar dhe i grupit kriminal të organizuar sipas legjislacioneve të disa shteteve të shoqërisë bashkëkohore - Nocioni i krimit të organizuar dhe i grupit kriminal të organizuar sipas legjislacionit penal të Republikës së Kosovës - Veçoritë (karakteristikat) e krimit të organizuar dhe të grupit kriminal të organizuar - Përkufizimi i përgjithshëm i krimit të organizuar dhe i grupit kriminal të organizuar
***Java e tretë*:**	- Raporti i krimit të organizuar me disa forma të tjera të kriminalitetit - Raporti i krimit të organizuar me kriminalitetin profesional - Raporti i krimit të organizuar me kriminalitetin e "jakës së bardhë" - Raporti i krimit të organizuar me kriminalitetin

	ekonomik - Raporti i krimit të organizuar me kriminalitetin e dhunës - Raporti i krimit të organizuar me korrupsionin - Raporti i krimit të organizuar me terrorizmin
Java e katërt:	- Teoritë mbi krimin e organizuar - Teoria e konspiracionit të huaj - Teoria e papërshtatshmërisë - Teoria e grupit - Teoria e dezorganizimit shoqëror - Teoria e konflikteve dhe dallimeve kulturore - Teoria e anomisë - Teoria e interaksionit dhe e etiketimit
Java e pestë:	- Disa organizata kriminale në shoqërinë bashkëkohore - Organizatat kriminale në Shtetet e Bashkuara të Amerikës - Vështrim i shkurtër historik i krimit të organizuar në SHBA - Cosa Nostra amerikane
***Java e gjashtë*:**	- Organizatat kriminale në Itali - Mafia siciliane - Ndrangheta - Camorra - Sacra Corona Unita - Stidda
Java e shtatë:	- Yakuza japoneze - Triada kineze - Kartelet kolumbiane - Mafia Ruse - Vlerësimi i parë intermedial.
Java e tetë:	- Disa forma të manifestimit të krimit të organizuar - Kontrabanda me narkotikë - Trafikimi i qenieve njerëzore - Kontrabanda me armë dhe municion - Kontrabanda me mallra të ligjshme
Java e nëntë:	- Tregtia me vepra të artit dhe të kulturës nacionale - Kontrabandimi me migrantë - Pastrimi i parave - Falsifikimi i parave - Reketizmi

Java e dhjetë:	-Faktorët e paraqitjes së krimit të organizuar - Krizat dhe depresionet ekonomike - Rrethanat dhe konfliktet shoqërore-politike - Lufta dhe rrethanat e luftës - Mjetet e informimit publik-masmedia - Sektet ekstreme religjioze - Faktorët tjerë
***Java e njëmbëdhjetë*:**	- Luftimi dhe parandalimi i krimit të organizuar - Masat dhe mjetet e karakterit ndërkombëtar për luftimin dhe parandalimin e krimit të organizuar
***Java e dymbëdhjetë*:**	- Masat dhe mjetet për luftimin dhe parandalimin e krimit të në disa shtete të shoqërisë bashkëkohore - Masat dhe mjetet për luftimin dhe parandalimin e krimit të organizuar në Shtetet e Bashkuara të Amerikës - Masat dhe mjetet për luftimin dhe parandalimin e krimit të organizuar në Itali - Masat dhe mjetet për luftimin dhe parandalimin e krimit të organizuar në Shqipëri
***Java e trembëdhjetë*:**	- Masat dhe mjetet për luftimin dhe parandalimin e krimit të organizuar në Republikën e Kosovës - Instrumentet ligjore në fushën e luftimit dhe të parandalimit të krimit të organizuar - Rregulloret e UNMIK-ut - Kodi Penal i Kosovës dhe Kodi i Procedurës Penale i Kosovës - Disa ligje të posaçme në fushën e luftimin dhe të parandalimit të krimit të organizuar.
Java e katërmbëdhjetë:	- Strategjitë shtetërore të Republikës së Kosovës kundër krimit të organizuar dhe të disa formave të tij - Masat dhe mjetet e tjera në fushën e luftimit dhe të parandalimit të krimit të organizuar - Vlerësimi i dytë intermedial.
***Java e pesëmbëdhjetë*:**	- Prezantimi i rezultateve të kollokviumit - Përsëritja e lëndës

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët gjatë procesit të mësimit, provimeve, por edhe gjatë pranisë së tyre në fakultet duhet pasur kujdes që:

- të respektojnë mësimëdhënësin dhe personelin joakademik të universitetit;
- mos të pengojnë procesin mësimor;
- të dëgjojnë me kujdes si mësimëdhënësit ashtu edhe kolegët e tyre;
- mos të përdorin ushqim, pije, goma përtypëse në sallë të mësimit;
- mos të përdorin telefonat mobil në salle të mësimit;
- të hyjnë me kohë në sallë të mësimit;
- mos të kopjojnë gjatë provimit dhe testimeve të tjera**.**